46_49_rohovor.indd 14 19.06.17 18:34

Spojení solárních elektráren pod jednu skupinu posílí stabilitu podnikání

JUFA patří mezi jedny z prvních investorů do solárních elektráren v České republice. Po osmi letech působení v oboru má za sebou zkušenosti s developmentem, výstavbou, servisem, monitoringem, optimalizací výroby i pozdějším nákupem fotovoltaických parků různých výkonů.

Plzeňská JUFA nadále svou pozici na českém solárním trhu posiluje a pevné zázemí jí dává prostor pro další rozvoj. Jaké jsou motivace a zkušenosti dlouholetého provozovatele fotovoltaických elektráren v Česku? V exkluzivním rozhovoru s lídrem skupiny JUFA Jiřím Fastem nahlédneme pod pokličku solárního byznysu v České republice.

Šestka na českém solárním trhu

Na českém energetickém trhu působíte 10 let. Jaká je vaše současná aktivita?

Přes první projekty výstavby vlastních solárních elektráren jsme se dostali k nákupu již v minulosti realizovaných solárních parků. Podíl skupiny JUFA a mého společníka Jana Chrenka na českém solárním trhu průběžně narůstá. Díky široké škále znalostí legislativy a techniky se nám daří akvizice nových projektů. Aktuálně spadá do přímého vlastnictví naší skupiny 27 megawattů solárních projektů. Jde o 16 fotovoltaických zařízení – od středních výkonů umístěných na střechách po páteřní megawattové solární parky. Při pohledu na rozložení vlastníků solárních elektráren v Česku lze říci, že jsme na šestém místě v žebříčku majitelů.

Můžete představit vaši typickou solární elektrárnu?

Naše druhá největší elektrárna má necelé tři megawatty a nachází se na jihu Moravy ve Velkém Karlově. Patnáct tisíc solárních panelů zde ročně vyrobí tři tisíce megawatthodin čisté elektřiny. Jižní Morava je kraj s ideálními podmínkami pro výrobu energie pomocí slunce. Roční využitelnost solárního záření dosahuje v tomto regionu nejvyšších hodnot. Solární energetika navíc pomáhá kraji zvyšovat jeho energetickou nezávislost. Jihomoravský kraj totiž nemá žádné velké energetické zdroje a využití obnovitelných zdrojů zde dává velký smysl.

Ovšem solární parky stojí na půdě. Musíte někdy čelit kritice, že solární elektrárny zabraly zemědělskou plochu?

Občas lze i na tuto kritiku narazit. Pojďme si však říct opět nějaká čísla. Pokud počítáme, že zhruba 50 procent všech solárních elektráren je na pozemcích v průmyslových zónách, rekultivované půdě, brownfieldech či střechách, tak zbylá polovina solárních elektráren zabírá plochu zhruba dvou tisíc hektarů. Ale celková rozloha zemědělské půdy v České republice je přes čtyři miliony hektarů. To znamená, že všechny solární elektrárny zabírají plochu 0,05 procenta veškeré zemědělské půdy. Pro někoho to může být kontroverzní myšlenka, ale z mého pohledu jsme vlastně v takových případech zachránili půdu v průmyslových zónách pod panely před betonem, který by zelené plochy nenávratně zalil.

Nedochází však i tak k poškození půdy?

Klíčové je, že ornice pod elektrárnou zůstává, takže pokud dojde v budoucnu k odstranění panelů, lze půdu bez problémů opět používat k pěstování zemědělských plodin. Těžko něco takového očekávat od ploch, které dnes zabírají tepelné elektrárny nebo povrchové uhelné doly. Rád bych uvedl, že i naše společnost v oblasti zemědělství mnoho let působila, takže k tomuto oboru chovám hlubokou úctu. O tom svědčí i fakt, že na jedné elektrárně máme malé stádo ovcí, které nám pomáhá se spásáním trávy. Navíc je to skvělý duševní odpočinek při monitoringu provozu tohoto solárního parku. Kamerové záznamy jsou taková malá solární Slow TV.

Pokud jste otevřel kontroverzní témata, pak nelze nezmínit takzvané solární barony. Cítíte se jako baron?

Kdo naši skupinu zná, ví, že rozhodně nevystupujeme okázale. V České republice máme dlouholetou tradici již od roku 1992. Platíme zde daně a pomáháme státu našimi projekty obnovitelných zdrojů plnit jeho závazky v navyšování podílu obnovitelných zdrojů. Solární energetika není zlatý důl. První tři roky byly fotovoltaické elektrárny z let 2009 a 2010 ekonomicky ohroženy solárním odvodem (tzv. solární daní). Nyní se situace stabilizovala. Rád bych uvedl, že díky akvizicím elektráren od převážně zahraničních vlastníků se nám podařilo udržet zisk v České republice, který zde na rozdíl od zahraničních vlastníků reinvestujeme.

Solární pionýr, který se nevzdává

Pojďme na začátek vašeho podnikání. Jak jste zmínil, se solární energetikou jste začal již v roce 2007. Můžete popsat vaše tehdejší začátky s úplně novým odvětvím?

Historie společnosti JUFA se váže k developmentu pro zahraniční investory, k obchodu se zemědělskými produkty, ale také k investicím do průmyslových a komerčních nemovitostí. Jsem současně ale i technický nadšenec. Jako koníček jsem roky průvodcoval na Štefánikově hvězdárně v Praze, kde jsem návštěvníkům mimo jiné přednášel i o fotoelektrickém jevu. Když se pak naskytla příležitost moci si vyzkoušet živoucí demonstraci jevu, za který Albert Einstein obdržel Nobelovu cenu, neváhal jsem.

Právě v roce 2007 jsem si koupil knihy o fotovoltaice a začal jsem navštěvovat odborné semináře u nás, ale především v Německu, neboť v Čechách tento obor téměř nikdo neznal. Napřed šlo čistě o hobby, které nakonec skončilo úspěšnou vlastní montáží první solární elektrárny s výkonem 80 kilowattů na střeše našeho průmyslového areálu v Plzni.

Stavěli jste tedy jen podle knížek?

Původně jsme na instalaci panelů chtěli najmout zkušenou firmu. Rychle jsme však zjistili, že solární energetika byla v roce 2007 v Česku docela neprozkoumaným oborem, kterému se věnovali především nadšenci. Proto jsem pochopil, že nejlepší metodou bude tradiční přístup typu pokus-omyl, a nakonec jsem celou stavbu doslova sešrouboval sám – a kvalitněji, než by to tehdy udělal externí dodavatel. Dílo

46_49_rohovor.indd 15 19.06.17 18:34

Sídlo společnosti JUFA v Plzni (vila Marie).

ZDROJ: JUFA

se podařilo, solární elektrárna fungovala a já jsem to kupodivu přežil bez úrazu.

Předpokládám, že dalších 27 megawattů z vašeho portfolia jste už neinstaloval sám?

Stálo by to za to, ale pochopitelně ne. Tato první zkušenost pro mě byla spíše zábava. S nastupující celosvětovou finanční krizí jsme utlumili divizi provozování portfolia nemovitostí a vrhli jsme se naplno do solární energetiky. O těžkostech tohoto oboru, který se leckdy v médiích líčí jako velmi snadný, svědčí i fakt, že z původně rozvíjených pěti projektů v roce 2010 jsme dokončili nakonec jen jeden. Což se nikde již nepíše, že na jednu úspěšnou investici do solární energetiky připadá valná většina investic neúspěšných, jejichž náklady je ale nutné z něčeho pokrýt. Další megawatty jsme již nakupovali.

Aktuálním trendem je akumulace energie, uvažujete také o vstupu do toho oboru?

Možnosti ukládání elektřiny samozřejmě sledujeme. Jako zástupce solárního oboru jsem pochopitelně fanouškem Elona Muska a jeho aktivit v SolarCity. Věřím, že baterie i elektromobilita ve spojení s energií z obnovitelných zdrojů jsou řešením pro budoucnost. Výhledově můžeme k našim solárním elektrárnám přidat akumulaci a nabídnout tak stabilní dodávky do sítě. Vše je však otázkou vývoje nákladů baterií a podmínek, za kterých stát provoz takovýchto systémů umožní.

Solární experti

Solární sektor je poměrně uzavřená skupina, jak se vám podařilo postavit či nakoupit šestnáct projektů?

Fotovoltaika v České republice se pro nás stala prací na 24 hodin denně a 365 dní v roce. To je totiž jediný možný způsob, jak v tomto oboru můžete v Česku přežít. Zapomeňte na bajky o solárních baronech.

Rychlý růst solární energetiky vedl také k tomu, že do fotovoltaiky vstoupila řada nezkušených investorů, kteří podlehli dojmu, že nebudou muset nic dělat a slunce vše zařídí. Další část investorů pak považovala své tehdejší solární projekty za konzervativní investici garantovanou státem. V oněch letech probíhala silná krize, a proto investiční alternativy příliš nebyly. Bohužel opak je pravdou a investor se musí potýkat nejen s technickými, ale i s daňovými, finančními či právními problémy.

Naše skupina JUFA získala silnou expertní zkušenost právě při nastavování všech součástí řízení fotovoltaických elektráren, a právě v této části patříme k nejzkušenějším investorům, což nám umožňuje optimalizovat podmínky a na trhu přežít i pod zátěží solární daně. Podmínkou rentability je ale právě široké portfolio elektráren, kde dochází k významným synergickým efektům.

Důležitým milníkem pro nás bylo také spojení s mým společníkem Janem Chrenkem, který nám vnesl do akvizic profesionalitu danou zkušeností z práce pro jednu z největších investičních bank UBS v Londýně v oblasti M&A. Velmi vhodně se doplňujeme – já zodpovídám za technickou a legislativní stránku akvizic a Jan Chrenko má na starosti financování a strukturování akvizic.

Myslíte, že vystřízlivění některých investorů do solární energetiky vede k tomu, že vám své elektrárny nabízí ke koupi?

Je to jeden z efektů, který vede ke změnám vlastníků solárních elektráren. Koupili jsme solární elektrárny od zahraničních vlastníků, kteří neměli prostor ze zahraničí své investice obhospodařovat. Naše skupina se fotovoltaikou zabývá profesionálně a na plný úvazek, tudíž s drtivou většinou problémů umíme pracovat již dopředu a vybíráme si takové projekty na akvizice, abychom se pozdějším problémům vyhnuli.

Samozřejmě dalším důvodem, proč investoři elektrárny prodávají, je také jejich nechuť dotovat ztráty, které tento obor první tři roky generoval v důsledku snížení podpory.

Vás solární daň neohrozila?

Vzhledem k naší velikosti i dalším aktivitám v podnikání jsme byli schopni řešit problémy prostřednictvím financování z jiných oborů.

Věříme, že spojováním aktiv můžeme vytvořit silnou investiční skupinu, čímž se stáváme silným a zajímavým partnerem bank, které nás financují. Rostoucí velikostí naší skupiny jsme schopni dosáhnout na zajímavější podmínky pojištění, ale i na zajímavé ceny od servisních firem. Pokud bychom měli pouze jednu elektrárnu, již dávno bychom ji prodali.

Růst na trhu vás však může ohrožovat, pokud by došlo k dalšímu zásahu do podpory. Toho se nebojíte právě díky posilování na trhu?

Využíváme synergického efektu, kdy jsme schopni díky držení šestnácti elektráren o výkonu 27 megawattů ušetřit na provozních nákladech. Dále jsme již významným klientem bank, které nám tak mohou nabídnout zajímavější podmínky financování, ať už co se týče výše jistiny, úroků či délky splácení.

Postupně kupujeme další solární elektrárny, abychom synergický efekt podpořili a mohli jsme si dovolit i vlastní laboratoře pro predikci poruch technologií. Pro zmírnění rizika investic se však výhledově chceme také zaměřit na nákupy dalších typů obnovitelných zdrojů.

Působíte také jako člen představenstva Solární asociace a vaše skupina se neskrývá někde v daňových rájích. Setkal jste se někdy přímo s útoky vůči provozovatelům solárních elektráren?

Jsem v solárním oboru od jeho počátku, těžko mi někdo může předhazovat, že jsem jakýmsi solárním baronem. Rád bych zdůraznil, že jsem na svoji práci v solární energetice hrdý. Těší mě, že se mohu podílet na proměně energetiky pomocí moderních zdrojů energie. Mám velkou radost z toho, že systém dotací u tohoto oboru splnil přesně to, co bylo zamýšleno. Právě podpora podnítila zájem investorů, následně výrobců a spotřebitelů. Jen díky rychlému rozvoji průmyslové fotovoltaiky jsou dnes solární elektrárny finančně dostupným řešením pro rodinné domy.

Proto se také neschováváme za skryté offshorové struktury či akciové společnosti. Nemáme se za co stydět.

46_49_rohovor.indd 16 19.06.17 18:34

Mapka umístění projektů v ČR

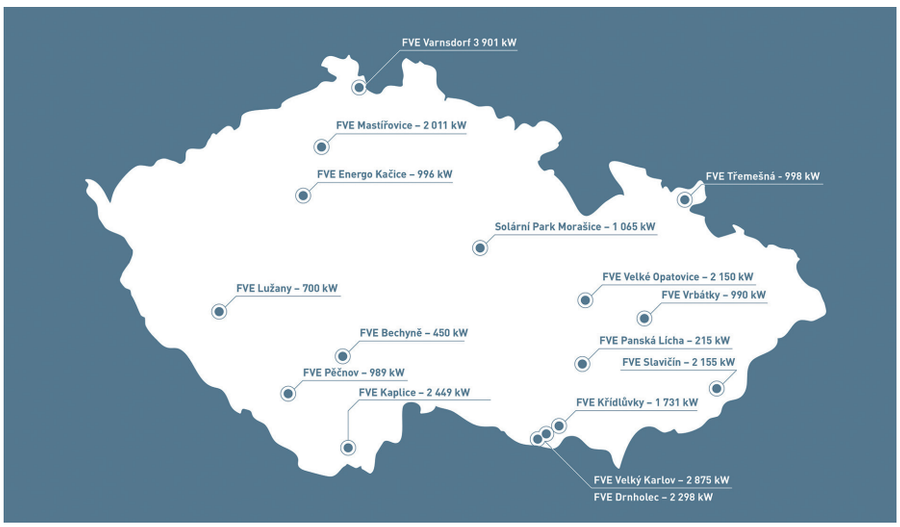

ZDROJ: JUFA

Fotovoltaická elektrárna JUFA

ZDROJ: JUFA

GRAF Hodnota aktiv skupiny JUFA – v roce 2016 překročila aktiva hranici 2 mld. Kč

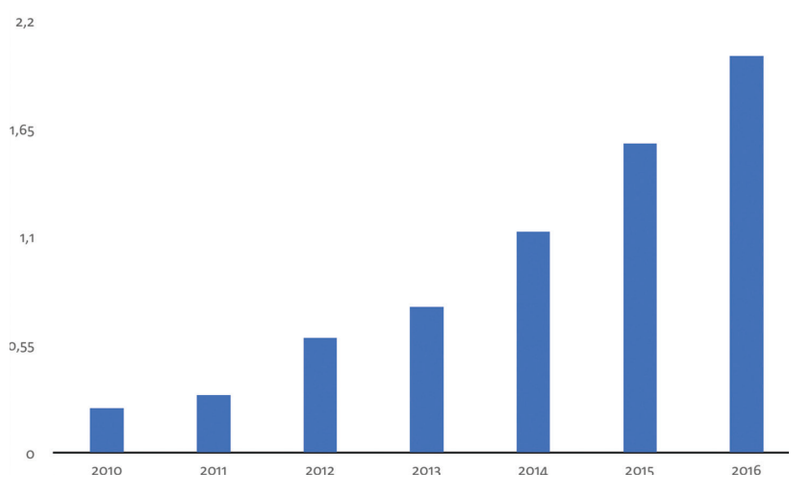

ZDROJ: JUFA

JUFA, historie společnosti

Skupina JUFA začala s podnikáním již na začátku 90. let minulého století, kdy dokázala přivést do České republiky několik německých a rakouských investorů, kterým zde zařídila výstavbu výrobních továren a přinesla zaměstnání zhruba čtyřem tisícům lidí v Plzeňském kraji. Dále se soustředila na dovoz spotřebního zboží z Asie, zemědělských komodit a krmiv. Následně se společnost zaměřila na investice do nemovitostí. V roce 2007 přišla JUFA poprvé do kontaktu s výstavbou solárních elektráren. Následně realizovala výstavbu dvou velkých solárních elektráren a v současné době se soustřeďuje na nákup fotovoltaických parků a na technickou i finanční optimalizaci jejich chodu.

Jiří Fast, lídr společnosti JUFA, absolvent Západočeské univerzity, vystudoval obor softwarové inženýrství, absolvoval stáže na univerzitách ve Zwickau a v Bernu. Zkušenosti s podnikáním sbíral již od 18 let, kdy pronikal na zahraniční trhy v Číně, Koreji, na Tchaj-wanu a v Hongkongu. Přes zemědělství a stavebnictví se dostal k solární energetice, kde dnes patří k nejzkušenějším investorům. Je členem představenstva Solární asociace, kde má na starosti legislativní sekci.

Jan Chrenko vystudoval Vysokou školu ekonomickou s červeným diplomem, obor finance a oceňování podniků, a vysokou školu HEC v Paříži, obor mezinárodní management. Pracoval v investiční bance UBS v Londýně, kde se věnoval strukturování derivátů a investičnímu bankovnictví. Působil také ve společnosti Penta Investments.

Vila Marie – sídlo JUFA

Investiční skupina JUFA sídlí v plzeňské secesní vile Marie, kulturní památce. Pro plzeňského sládka Karla Kestřánka ji v roce 1897 navrhl architekt František Krásný a stavbu v roce 1898 provedl Emanuel Klotz. Dominantou vily je nepřehlédnutelná schodišťová věž, která je završena kupolí a na jejíž fasádě se nachází štukový reliéf Vyhnání z ráje. Na jihovýchodním nároží je umístěna plastika Plzeňský dudák od českého sochaře Jaroslava Maixnera.

„JUFA zakoupila vilu v roce 2007. V současné době připravujeme rozsáhlou rekonstrukci celého objektu – tak, abychom z ní měli radost nejenom my, ale také ostatní obyvatelé Plzně. Chceme tak naplnit vizi a základní myšlenku JUFA – spojení historických hodnot a udržitelného životního prostředí," uvedl Jiří Fast.

B | Rozhovor vedl Tomáš Houdek
www.bankovnictvionline.cz/Rozhovory

46_49_rohovor.indd 17 19.06.17 18:34